

2021

Plan for
Forebyggelse af ungdomskriminalitet
i Norddjurs Kommune

Formål

Formålet med denne plan for forebyggelse af ungdomskriminalitet i Norddjurs Kommune er at beskrive de 3 niveauer, forebyggelsen foregår på; hvilke temaer der er relevante for at lave den bedste forebyggelse; hvordan vi arbejder med indsatser, der dækker de enkelte temaer; og hvordan den kriminalitetsforebyggende indsats er organiseret i Norddjurs kommune.

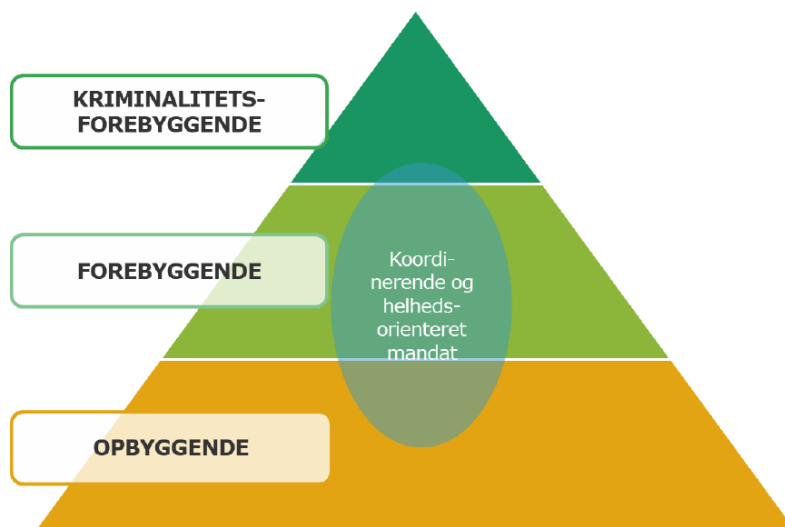
Forebyggelsesbegrebet er bredt, hvilket også afspejler sig i den brede vifte af kriminalpræventive temaer, der findes i kommunen. Hvis der dukker relevante temaer op, som ikke er beskrevet i denne plan, vil de kunne blive skrevet ind, når planen bliver revideret.

Planen skal ses som en del af politikken for børn og unge i udsatte positioner. Desuden henvises der i bilagsoversigten til SSP lokalrådets handleplan, der indeholder de overordnede indsatser fra Østjyllands politi, kommunens plan for indsats mod radikaliseringsindsatsplanen med uddybning af de enkelte indsatser, årshjulet for SSP samarbejdet i Norddjurs kommune, SSP årsrapporten og den årlige SSP undersøgelse.

Indsatsniveauer

Kriminalitetsforebyggelsen foregår på 3 niveauer, som hver især er beskrevet kort under nedenstående forebyggelsestrekant, der er udarbejdet af Det kriminalpræventive råd (DKR). Denne forebyggelsestrekant ses også som rammen for SSP samarbejdet, der bliver beskrevet senere, men SSP samarbejdets rolle i de enkelte niveauer er også beskrevet i nedenstående.

Forebyggelsestrekanten som ramme for SSP-samarbejdet

Opbygning:

På det opbyggende niveau har SSP samarbejdet hovedsageligt en understøttende funktion i forhold til den generelle trivselsindsats for børn og unge. Her arbejdes der med opbyggende initiativer der er rettet mod at sikre trivsel, opbygge modstandskraft samt skabe gode og trygge vilkår for alle i samfundet.

Forebyggelse:

På det forebyggende niveau har SSP samarbejdet en koordinerende rolle og kan også være direkte udførende alene eller i samarbejde med andre aktører. Her arbejdes der med forebyggende indsatser, der er rettet mod at forebygge problem- og risikoadfærd blandt individer eller grupper.

Kriminalitetsforebyggelse:

På det kriminalitetsforebyggende niveau arbejder SSP samarbejdet sammen med andre myndigheder og aktører omkring relevante indsatser. De kriminalitetsforebyggende indsatser er rettet mod at sætte ind overfor førstegangskriminalitet og forebygge tilbagefald til kriminalitet. Her samarbejdes der også med ungdomskriminalitetsnævnet (UKN).

Temaer:

I Norddjurs kommune er nedenstående temaer vigtige at have fokus på, når der skal samarbejdes i det kriminalitetsforebyggende arbejde.

Temaerne er udvalgt på baggrund af flere ting. For det første ud fra de udfordringer vi selv støder på i dagligdagen, hvordan de unge svarer på vores spørgeskema, og de sammenhænge vi kan se i de unges forskellige former for risikoadfærd. For det andet er nogen temaer udvalgt på baggrund af tendenser på landsplan samt ud fra de rapporter m.m., der er nævnt til sidst i afsnittet om viden m.m.

Ved siden af hvert tema har vi krydset af, om temaet kan / skal arbejdes med på det opbyggende, forebyggende eller kriminalitetsforebyggende niveau. En del af temaerne kan der arbejdes med på alle 3 niveauer, og efter beskrivelse af de enkelte temaer er der lavet et eksempel på, hvordan der kan arbejdes med et emne på alle 3 niveauer.

Tema:	Opbygning(O)	Forebyggelse(F)	Kriminalitetsforebyggelse(K)
Skoletrivsel	x	x	
Vidensopbygning af fagprofessionelle	x		
Rusmidler	x	x	x
Fritidsliv	x	x	x
Positive fællesskaber	x	x	x
Tryghed	x	x	
Råd og vejledning	x	x	x
Information	x		
Forældreansvar	x	x	x
Social kapital	x	x	
Selvkontrol	x	x	x
Radikalisering og ekstremisme		x	x
Opsøgende arbejde		x	x
Opsporing af udsatte børn og unge		x	x
Hurtig indsats ved førstegangskriminalitet			x

Skoletrivsel (O, F)

Norddjurs Kommune ønsker, at alle børn og unge trives i skolen. Fokus på gode klassefællesskaber, mobning, fravær og overgange, bl.a. ved skoleskift er væsentlige emner.

Vidensopbygning af fagprofessionelle (O)

Norddjurs Kommune ønsker, at alle fagpersoner har relevant viden om kriminalitetsforebyggende indsatser.

Rusmidler: Alkohol, rygning og euforiserende stoffer m.m. (O, F, K)

Norddjurs Kommune sætter fokus på børns og unges forbrug af tobak, alkohol og euforiserende stoffer – og konsekvenserne heraf. Der er en væsentlig sammenhæng mellem brug af rusmidler og kriminalitet, så der

ønskes en effektiv indsats her.

Fritidsliv (O, F, K)

Norrdjurs Kommune ønsker, at der er et rigt fritidsliv i kommunen, der appellerer til børnene og de unge, og hvor alle uanset forudsætninger kan være med. Desuden ved vi, at et fritidsjob er god forebyggelse, hvis det kombineres korrekt med skolegang og det øvrige fritidsliv. Målet er, at børnene og de unge deltager i fritidsaktiviteter i stedet for at tilbringe fritiden sammen med deres kammerater i gademiljøet. Dette modvirker sandsynligheden for risikoadfærd.

Positive fællesskaber (O, F, K)

Et væsentligt mål for Norrdjurs kommune er, at alle børn og unge er en del af et positivt fællesskab. Det kan være i før omtalte fritidsliv, men det kan også være i skolen eller andre steder. Det vigtigste er, at alle er en del af et positivt fællesskab. Positivt fællesskab skal forstås som et fællesskab, hvor det man er fælles om skaber god udvikling, ikke er ulovligt, ikke er usundt og som kan bære barnet eller den unge videre i en positiv retning.

Tryghed (O, F)

Norrdjurs Kommune ønsker tryghed for alle børn og unge. Dette er bl.a., når unge opholder sig i det offentlige rum eller færdes på de digitale medier.

Råd og vejledning (O, F, K)

Norrdjurs Kommune ønsker, at alle børn og unge, samt deres forældre og øvrige borgere kan få relevante råd, vejledning, støtte og hjælp til at løse de udfordringer, de måtte have.

Information (O)

Norrdjurs Kommune sikrer, at relevant information omkring unge, kriminel adfærd og muligheder for hjælp er lettilgængeligt bl.a. på UngNorrdjurs´ hjemmeside: www.ungnorrdjurs.dk/ssp

Forældreansvar (O, F, K)

Norrdjurs Kommune har fokus på forældrenes rolle og ansvar i forbindelse med forebyggelsen af ungdomskriminalitet. Forældrene er dem, der kender deres børn bedst, og som har størst indflydelse på børnenes liv.

Social kapital (O, F)

Forskningen viser, at det har en stor kriminalitetsforebyggende effekt, hvis der opnås høj grad af social kapital i de sammenhænge, børn og unge færdes i. Derfor vil Norrdjurs kommune øge den sociale kapital blandt børn og unge.

Selvkontrol (O, F, K)

Børn og unges evne til selvkontrol har en stor effekt på, i hvilken grad de er modstandsdygtige overfor at begå kriminalitet. I Norrdjurs kommune arbejdes der på at øge børn og unges selvkontrol.

Radikalisering og ekstremisme (F, K)

I Norrdjurs kommune ønsker vi ikke, at børn og unge bliver radikaliseret eller har ønsker om at blive en del af ekstremistiske grupper, herunder også bander. Generel god kriminalitetsforebyggelse har ofte en god effekt på dette. Ved bekymringer er det Infohuset, der arbejder videre med sagen i samarbejde med SSP samarbejdet.

Opsøgende arbejde (O, F, K)

SSP samarbejdet i Norrdjurs kommune vil være opsøgende i forhold til unge bl.a. ved at møde de unge på ”gaden”, ved at reagere på bekymringer for enkelte unge eller grupper, eller ved at få opsøgt de unge hurtigst muligt, hvor der er stor bekymring fra f.eks. politiet, familie m.fl.

Opsporing af udsatte børn og unge (F, K)

SSP samarbejdet i Norrdjurs kommune ønsker en hurtig opsporing af de børn og unge, der ikke trives og på sigt vil kunne være i risiko for at begå kriminalitet.

Hurtig indsats ved førstegangskriminalitet (K)

I Norrdjurs kommune sættes der hurtigt og effektivt ind overfor de børn og unge, der begår kriminalitet

første gang. Det afholder mange fra at begå kriminalitet igen. Indsatsen har fokus på unge op til 25 år.

Eksempel på at arbejde med et tema på alle 3 niveauer: ”Rusmidler”

Opbygning:

- Her kan metoden, ”social pejling i 5.-6. kl.”, være et godt grundlag
- Undervisning i generel viden om alkohol, røg m.m. i udkolingen
- Info til forældre, gerne på et meget tidligt tidspunkt

Forebyggelse:

- I overbygningen kan der arbejdes med stoffer.
- Vidensoplæg i udfordrede klasser
- Opsøgning af børn og unge, der er begyndt at ryge, drikke eller tage stoffer, før det er blevet et stort problem.
- Tilbyde råd og vejledning til børn og unge med risikofyldt adfærd.

Kriminalitetsforebyggelse:

- Tilbyde behandling til unge i et misbrug
- Tale om rusmidler på opfølgingsmøder / hjemmebesøg efter afhøring

Indsatsplan:

I forhold til arbejdet med de ovenstående temaer udarbejdes der en indsatsplan, hvor rammen beskrives her. Indsatsplanen tager udgangspunkt i de reelle udfordringer, der er, men kan også beskrive de længerevarende kriminalitetspræventive indsatser, der er igangsat, samt holde styr på, om der mangler at blive samlet op på en indsats på nogen af de ovennævnte temaer.

I februar/marts vil SSP samarbejdet hvert år udarbejde en årsrapport. Samtidig vil der i februar blive gennemført en SSP spørgeskemaundersøgelse. Disse vil sammen med de daglige observationer og udfordringer, som SSP samarbejdet støder på, danne baggrund for kommende indsatser.

SSP samarbejdets koordinationsudvalg vil på baggrund af ovenstående udarbejde forslag til indsatser og bringe dem til løbende godkendelse i lokalrådet. Der vil samtidig blive set på, om alle temaer i denne plan bliver dækket ind.

Koordinationsudvalg:

Koordinationsudvalget er bindeleddet mellem det udførende niveau og det strategiske niveau. SSP konsulent og koordinatoren er tovholder for koordinationsudvalget.

Koordinationsudvalgets opgaver:

- Sender løbende forslag til indsatser til godkendelse/orientering i lokalrådet. SSP konsulenten har ansvaret for udarbejdelsen af forslagene.
- Igangsætter indsatserne (Bl.a. orientering ud i SSP+ og SSP gruppen)
- Koordinerer de nødvendige generelle indsatser der opstår i løbet af året, bl.a. kampagner m.m.
- Kan være sparring på akut opståede SSP sager (lokale problematikker + hot spot indsatser)
- Samler op på alle indsatser – I forhold til afrapportering i årsrapport. SSP konsulenten har ansvaret for udarbejdelsen af årsrapporten.

- Mødes x antal gange om året + ad hoc møder med relevante parter: (Afhængig af årshjulet)
  - o Igangsættelse af indsatser
  - o Evaluering/opsamling + input til årsrapport m.m.
- Deltagere:
  - o SSP konsulent og koordinator, UngNorddjurs
  - o Konsulent SSP, Borger- og Forebyggelsescenter, Grenaa, Østjyllands politi
  - o Afdelingsledere for udkolingen fra hver af overbygningsskolerne
  - o Ad hoc deltagelse af øvrige interessenter

Indsatsplan skabelon:

Indsatsplanen indeholder x antal indsats, der hver især løser eller forbedrer de udfordringer, der måtte være. De enkelte indsats beskriver hver især ud fra følgende skabelon:

1. Udfordring
2. Mål for indsatsen
3. Konkret indsats
4. Organisering af indsats
5. Ressourcer
6. Opfølgning og evaluering
7. Hvilket emne og niveau i planen mod ungdomskriminalitet dækker indsatsen

Der kan sagtens være indsats, som kører over flere år. Men der er også mulighed for at lave et-årige eller endnu kortere indsats. SSP samarbejdet har desuden løbende tiltag, som ikke vil være en del af indsatsplanen, men derimod kunne danne grundlag for kommende indsats i indsatsplanen.

I arbejdet med indsatsplanen vil SNAP modellen og SMART mål blive brugt som metoder.

Øvrige tiltag i SSP regi, der ikke bliver beskrevet i indsatsplanen:

SSP samarbejdet får løbende henvendelser om nye kampagner eller andre tiltag fra forskellige myndigheder. Disse vil af gode grunde ikke fremgå af indsatsplanen. Koordinationsudvalget kan iværksætte tiltaget og sørge for, at der bliver evalueret med henblik på, om det er noget, der skal inddrages fremadrettet i indsatsplanen.

SSP samarbejdet kan også selv i løbet af året finde det nødvendigt med en ny indsats. Det kunne være, hvis et problem pludselig fylder meget i hele kommunen, eller hvis der er behov for at brede vigtig info om enkelte hændelser ud. I disse tilfælde vil koordinationsudvalget inddrage alle relevante parter for at finde frem til den rette indsats. Efterfølgende vil det igen blive vurderet om indsatsen skal med fremadrettet i indsatsplanen.

Der vil desuden i SSP regi blive arbejdet med akut opståede enkeltsager samt lokale og mindre hændelser, som heller ikke er beskrevet i indsatsplanen, men som godt kan understøtte et emne på kriminalitetsforebyggende niveau. Det vil typisk være ungdomskonsulenterne, der arbejder med ”SSP-sagen” og inddrager de relevante parter, der vurderes uomgængelige. I disse tilfælde bliver koordinationsudvalget ikke nødvendigvis involveret, men SSP konsulent vil til det årlige møde i koordinationsudvalget sikre, at ”SSP-sagen” bliver vendt med henblik på, om den giver grobund til en længerevarende indsats efterfølgende.

Evalueringen af alle indsatserne vil indgå i SSP samarbejdets årsrapport.

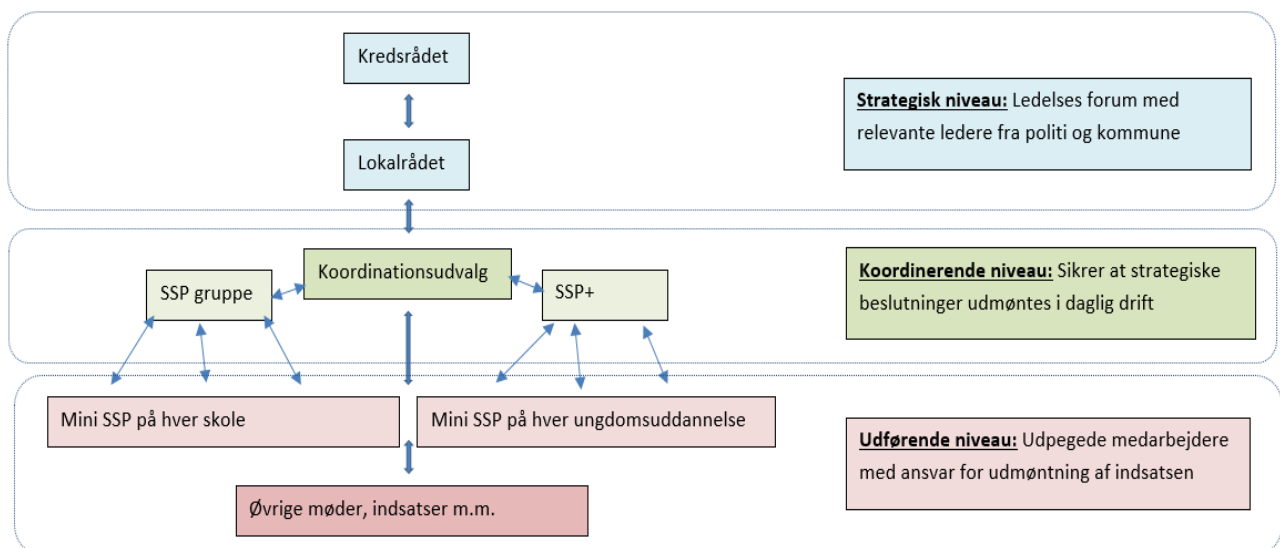
SSP-samarbejdet

Omdrejningspunktet for den kriminalitetsforebyggende indsats i Norddjurs kommune er SSP samarbejdet.

SSP er en forkortelse for samarbejdet mellem Skole, Socialforvaltning og Politi. I Norddjurs Kommune er det et samarbejde mellem skolerne, velfærdsforvaltningen og Østjyllands Politi samt øvrige interessenter fra de forskellige forvaltninger, ungdomsuddannelser m.fl. Målet med SSP er at forebygge kriminalitet blandt børn og unge fra 6-25 år i kommunen. Samarbejdet er organiseret således, at der er et overordnet lokalråd med deltagere fra ledelsesniveau. Lokalrådet arbejder på et strategisk niveau, mens koordinationsudvalget koordinerer indsatserne. Herunder fungerer det udførende niveau med SSP gruppen, SSP+ og mini SSP. Disse samarbejder om generelle problemstillinger og indsatser og sikrer sig synlighed i lokalområdet.

Organisationsdiagram for SSP samarbejdet i Norddjurs:

Øverste instans indenfor SSP samarbejdet er kredsrådet. I kredsrådet i Østjylland sidder de syv borgmestre fra kommunerne. Lokalt har vi et SSP lokalråd. Lokalrådet er en sammenlægning af politiets lokalråd og

Norrdjurs Kommunes SSP udvalg. Politiet og UngNorrdjurs deler derfor formandskabet.

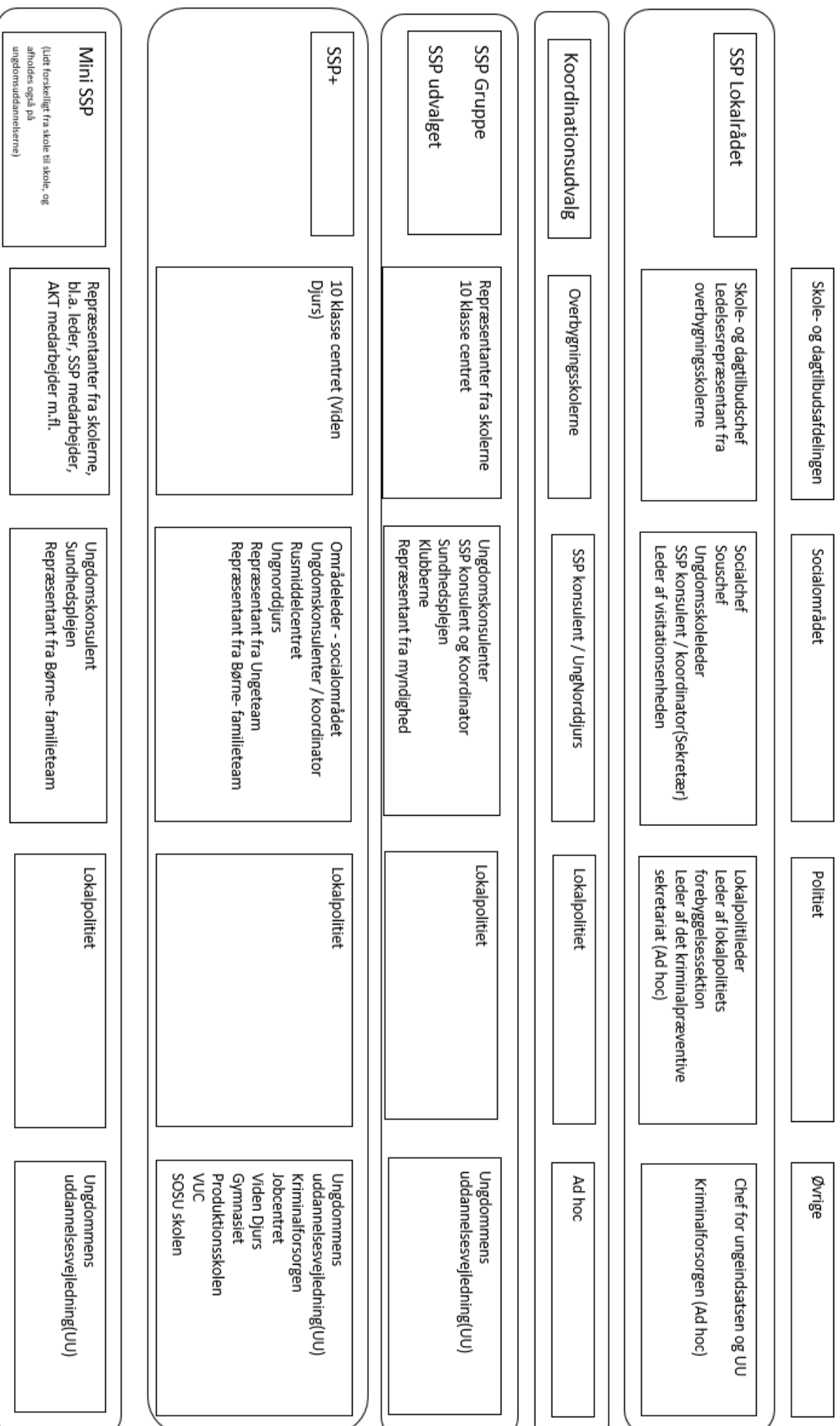
- Lokalrådet afholder min. 4 møder om året
- Koordinationsudvalget afholder min. 2 møder om året + diverse ad hoc møder
- SSP gruppen og SSP+ afholder min. 2 møder om året
- Mini SSP møderne på skoler og ungdomsuddannelser afholdes ad hoc, men typisk 2-3 møder om året.
- Desuden afholdes der hvert år et SSP årsmøde for alle

Forebyggelse af ungdomskriminalitet løses ikke i SSP-samarbejdet alene. Det private erhvervsliv, de frivillige foreninger, alle aktører på børne- og ungeområdet samt forældre er centrale aktører, der har en betydningsfuld rolle i det forebyggende arbejde.

I Østjylland er der desuden et SSP Østjylland, der har til formål at lave kompetenceudvikling for alle de 7 kommuners SSP medarbejdere.

Deltagerne i de forskellige grupper og udvalg kan ses i diagrammet på næste side:

SSP organisation – Norddjurs kommune

Viden, evidensbaserede metoder og dokumentation

Emnerne i denne plan for forebyggelse af ungdomskriminalitet skal til enhver tid bygge på den nyeste viden om risikofaktorer, effekter af indsatser mv. Samtidig skal der implementeres evidensbaserede metoder, hvor det er muligt, i arbejdet med kriminalitetsforebyggelse.

Der skal dog også være plads til at afprøve nye kriminalitetsforebyggende metoder, hvis evidens ikke er fuldstændig undersøgt endnu.

Det kriminalitetsforebyggende arbejde skal som udgangspunkt dokumenteres og evalueres, så der bliver indsamlet viden om, hvad der virker netop i Norddjurs Kommune.

SSP årsrapporten vil fungere som evalueringen af det kriminalitetsforebyggende arbejde.

En stor del af den kriminalitetsforebyggelse, Norddjurs kommune læner sig op af, kommer fra følgende:

Sundhedsstyrelsen: Center for	Den Europæiske rusmiddelundersøgelse(ESPAD), august 2020
Rusmiddelforskning: PET, NFC, NCFE:	Erhvervelse af illegale rusmidler blandt danske unge, Aarhus 2020 Samarbejdsmodel for infohuse, august 2020
DKR:	Kriminalitetsudviklingen i Danmark – under covid19 pandemien, juni 2020
WHO:	Spotlight on adolescent health and well-being, WHO 2020
Justitsministeriet: Center for	Ny og fælles ramme for SSP samarbejdet, februar 2020
Rusmiddelforskning:	Trivsel og brug af rusmidler blandt danske unge, januar 2020
Børns vilkår / Trygfonden:	Hvordan styrker vi positive fællesskaber blandt børn og unge, november 2019
Justitsministeriet:	Behandling af personoplysninger i SSP samarbejdet, december 2018
Socialstyrelsen:	Plan for sammenhængende indsats overfor ungdomskriminalitet, april 2015
DJØF forlag:	Flamingoeffekten, København 2014
Rambøll:	Kriminalpræventive indsatser, København, maj 2013
DJØF forlag:	Ringstedforsøget, København 2005

Bilag til denne plan er:

- SSP Lokalrådets handleplan
- Plan for indsats mod radikaliserings
- Indsatsplan
- Årshjul for SSP samarbejdet
- SSP Årsrapport
- SSP undersøgelse